

Marmara Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi

Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü

OKUL KÜTÜPHANELERİ SEÇMELİ DERSİ

2023-2024 Öğretim Yılı Bahar Dönemi Bilgi Dokümanı

Doç. Dr. Mehlika Karagözoğlu Aslıyüksek

- Okul Kütüphaneleri (OK), üç kredilik bir seçmeli ders olup 2., 3. ve 4. sınıf öğrencileri tarafından alınabilmektedir.
- Dersin, tercihen, 3.ve 4. Sınıf öğrencileri tarafından seçilmesi önerilmektedir.
- **Dersi, ileride okul kütüphanesinde çalışabileceğini düşünen, çocuklarla vakit geçirmekten hoşlanan, kitap okumayı seven, edebiyata meraklı ve disiplin sahibi öğrencilerin seçmesi beklenmektedir.**
- Dersi seçecek öğrencilerin, aşağıda belirtilen ders içeriği ve işleniş şekli hakkındaki bilgileri göz önünde bulunduracağı ve buna göre tercih edeceği kabul edilmektedir.
- **Dönem boyunca dersi alan tüm öğrencilerin derse tam katılım sağlaması, katılamayacağı dersler için ders öncesinde mazeret bildirmesi beklenmektedir.**
- Okul Kütüphaneleri dersi hem teorik hem de uygulamalı olarak işlenecektir. Dersin teorik kısmında okul kütüphanelerine ilişkin tüm Türkçe bilimsel literatür okunacak, pekiştirilmesi yazılı ödevlerle desteklenecek, kütüphane etkinlikleri hakkında teorik bilgiler verilecek ve konuyla ilgili keyifli tartışmalar yürütülecektir. Dersin uygulama kısmında, okul kütüphanelerinde yapılması önerilen etkinlikler uygulanacaktır.
- **Dersi seçen öğrenciler teorik ve uygulamalı ödevleri verilen haftada yapmak ve ders kapsamındaki uygulamalara katılmak zorundadır.**
- Öğrencilerin ders için 30 sayfa bir sunum dosyası edinmeleri, ders notlarını, hazırladıkları ödevleri ve ders materyallerini bu dosyaya yerleştirmeleri gerekmektedir. Ödev kontrollerinin sağlıklı yapılabilmesi için dosya üzerine isim yazılması önemlidir.
- Tüm ödev ve uygulamalar, öğrencilerin sınav ve ders geçme notlarını etkileyecektir.
- Dönem sonunda, öğrencilerin;
 - a) okul kütüphanelerinde yönetici ve uzman olarak çalışabilecek düzeyde teori ve uygulama bilgisine ve
 - b) çocuk ve gençlik yayınlarının seçimi konusunda yeterli bir donanıma sahip olacakları ümit edilmektedir.

Marmara Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi
Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü

OKUL KÜTÜPHANELERİ DERSİ

2023- 2024 Öğretim Yılı Bahar Dönemi Ders İçeriği

Doç. Dr. Mehlika Karagözoğlu Aslıyüksek

Ders	İçerik	Ödev
1	Ders içeriği ve işlenişi hakkında bilgilendirme, genel giriş.	Ödev 1
2	Okul kütüphaneciliğinin kapsamı, amaç ve hedefleri, misyon ve vizyonu.	Ödev 2
3	Okul kütüphaneciliğine ilişkin yönetmelikler, mevcut standartlar, dünyada durum	Ödev 3
4	Okul kütüphanesinin unsurları: mekân, bütçe, personel, kullanıcı ve koleksiyon	Ödev 4
5	Okul kütüphanesinde teknik hizmetler: seçme, sağlama, kataloglama, sınıflama, yerleştirme, koruma, derme değerlendirme ve ayıklama süreçleri.	Ödev 5
6	Okul kütüphanesinde teknik hizmet süreçleri ve yeni bir kütüphane kurulurken dikkat edilmesi gerekenler	Ödev 6
7	Genel tekrar ve misafir sunumları: Konuk okul kütüphanecileri ile söyleşi	-

Vize Dönemi

Sınava gelirken ödevlerin bulunduğu ders dosyası getirilmeli ve öğretim üyesi masasına bırakılmalıdır.

8	Okul kütüphanesinde nitelikli koleksiyon oluşturma, çocuk ve gençlik edebiyatı	Ödev 7
9	Okul kütüphanesinde koleksiyon geliştirme, basılı ve elektronik kaynaklar	Ödev 8
10	Okul kütüphanesinde kullanıcı hizmetleri ve etkinlikler	Ödev 9 ve 10
11	Okul kütüphanesinde kullanıcı hizmetleri ve etkinlik uygulamaları	Ödev 11
12	Bilgi okuryazarlığı ve etkinlikler; öğrenci uygulamaları	Ödev 12
13	Okul kütüphanesinde verilecek eğitimler: Bilgi okuryazarlığı	Ödev 13 ve 14
14	Genel tekrar ve misafir sunumları: Konuk okul kütüphanecileri ile söyleşi / İmkânlar dâhilinde planlanabilirse gezi programı	Ödev 15 ve 16

Final Dönemi

Sınava gelirken ödevlerin bulunduğu ders dosyası getirilmeli ve öğretim üyesi masasına bırakılmalıdır.

DERS KAPSAMINDA OKUNACAK KAYNAKLAR

1. IFLA Okul Kütüphaneleri Rehberi <https://www.ifla.org/files/assets/school-libraries-resource-centers/publications/ifla-school-library-guidelines-tr.pdf> (Doküman 1)
2. MEB Okul Kütüphaneleri Yönetmeliği <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/yonetmelik/7.5.4845-EK.pdf> (Doküman 2)
3. Okul Kütüphanecileri Derneği (OKD) Okul Kütüphaneciliği Rehberi v1. (2024). http://okulkutuphanecileri.org/index.php?option=com_content&view=article&id=156:rk&catid=46 (Doküman 3)
4. Okul Kütüphanecileri Derneği Okul Kütüphaneleri için İlke ve Standartlar Çalıştayı Sonuç Bildirgesi <http://www.okd.org.tr/index.php/tr/sts> (Lütfen alt başlıklara tıklayarak tamamını okuyunuz.) (Doküman 4)
5. Yılmaz, Erol. (2015). "Eğitimde okul kütüphaneleri: Türkiye’de durum", Milli Eğitim Dergisi, 208, 259-286. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/milliegitim/issue/36142/406098> (Doküman 5)
6. Yüksel-Durukan, Ayşe. (2019). "Okul kütüphaneleri", Bilgi Merkezleri: Kütüphaneler Arşivler Müzeler, Hiperkitap, İstanbul. https://www.academia.edu/114364625/DERS_MATERYAL%C4%B0_6_Y%C3%BCksel_Durukan_Ay%C5%9Fe_2019_Okul_k%C3%BCt%C3%BCphaneleri_Bilgi_Merkezleri_K%C3%BCt%C3%BCphaneler_Ar%C5%9Fivler_M%C3%BCzeler_Hiperkitap_%C4%B0stanbul_Dok%C3%BCman_6 (Doküman 6)
7. Karagözoğlu Aslıyüksek, Mehlika. (2020). Çocuk edebiyatında okuma kültürü: Resimli kitaplar üzerinden tematik bir değerlendirme, TYB Akademi Dil Edebiyat ve Sosyal Bilimler Dergisi, cilt.12, sa.34, ss.38-54. https://www.academia.edu/69271131/%C3%87ocuk_Edebiyat%C4%B1nda_Okuma_K%C3%BClt%C3%BCr%C3%BCs%C3%BCnde_Resimli_Kitaplar_%C3%9Czerinden_Tematik_Bir_De%C4%9Ferlendirme (Doküman 7)
8. IFLA/ UNESCO Okul Kütüphanesi Rehberi. https://www.ifla.org/wp-content/uploads/2019/05/assets/school-libraries-resource-centers/publications/school-library-guidelines/ifla_unesco_okul_kutuphanesi_rehberi.pdf (Doküman 8)
9. Karagözoğlu Aslıyüksek Mehlika. (2022). "Okul Kütüphaneleri Dünyamızın Geleceğini Güzelleştirebilir Mi?", Uluslararası Maarif Dergisi, (3), 9, 54-57. https://www.academia.edu/95429176/Okul_K%C3%BCt%C3%BCphaneleri_D%C3%BCnyam%C4%B1z%C4%B1n_Gelece%C4%9Fini_G%C3%BCzelle%C5%9Ftirebilir_mi (Doküman 9)
10. Karagözoğlu Aslıyüksek Mehlika. (2022) "Okul Kütüphanelerini Önemsemek Zorundayız", Yenişafak Gazetesi Düşünce Günlüğü, 1.12.2022, ss.14. <https://www.yenisafak.com/dusunce-gunlugu/okul-kutuphanelerini-onemsemek-zorundayiz-3893057> (Doküman 10)
11. Yüksel-Durukan, Ayşe. (2015). "Neden kütüphane öğretmenine ihtiyacımız var?" *Türk Kütüphaneciliği*, 29(1), 46-49. <https://www.tk.org.tr/index.php/TK/article/view/2521/2525> (Doküman 11)

Dokümanlara gerekli görülürse yeni kaynaklar eklenebilir.

2023-2024 OKUL KÜTÜPHANELERİ DERSİ ÖDEV LİSTESİ

Bütün ödevler manüel olarak yazılacak ve öğrencinin kişisel ders dosyasına konulacaktır.

Ödev 1: Doküman 1'i okuyunuz ve manüel olarak (elle) ders notu çıkarır gibi özetleyerek yazınız.

Ödev 2: Doküman 2'yi okuyunuz ve Doküman 1 ile karşılaştırarak bir değerlendirme yazınız.

Ödev 3: Doküman 3'ü okuyunuz ve manüel olarak ders notu çıkarır gibi özetleyerek yazınız.

Ödev 4: Doküman 4'ü okuyunuz ve manüel olarak ders notu çıkarır gibi özetleyerek yazınız.

Ödev 5: Doküman 5'i okuyunuz ve manüel olarak ders notu çıkarır gibi özetleyerek yazınız.

Ödev 6: Doküman 6'yı okuyunuz ve manüel olarak ders notu çıkarır gibi özetleyerek yazınız.

VİZE SINAVINDA, VİZE ÖNCESİNDE OKUNAN TÜM KAYNAKLARDAN SORUMLU OLUNACAKTIR.

Ödev 7: Doküman 7'yi okuyunuz. Benzer makaleler bulmaya çalışarak inceleme metodunu kavrayınız. Derste sözlü değerlendirme yapmak üzere hazırlanınız.

Ödev 8: Doküman 8, Doküman 9, Doküman 10 ve Doküman 11'i okuyunuz.

Ödev 9: Derste konuşulanlar ışığında bir yıllık etkinlik planı hazırlayınız.

Bir özel lisenin okul kütüphanesinde görevli bir kütüphanecisiniz. Bütçe probleminiz bulunmamaktadır. Okul yönetimi sizi her konuda desteklemektedir. Belirli gün ve haftaları, sömestr tatilini vb. göz önünde bulundurarak Eylül-Haziran ayları dâhilinde yapacağınız etkinlikleri planlayınız. Yarışma, söyleşi, atölye, konferans, sergi, panel, sempozyum, dinleti, gezi, festival, fuar, tören, vb. birçok imkanınız olduğunuzu unutmadan detaylı ve akılcı bir program hazırlayınız.

Ödev 10: Bir çocuk şiiri ve bir yetişkin şiiri olmak üzere iki şiir seslendirerek kayıt altına alınız. Dilerseniz video hazırlayınız. Dilerseniz arkaya fon müziği koyunuz. Kayıtları okulkutuphaneleriodevtakip@gmail.com adresine gönderiniz. Derste dinletilebilecektir.

Ödev 11: Derste sunmak üzere bir etkinlik hazırlayınız. Dilerseniz önceden çekim yaparak izletiniz. Bu, video çekerek resimli hikâye kitabı seslendirme veya masal anlatma uygulaması olabileceği gibi, kitap odaklı etkinlik hazırlama uygulaması da olabilecektir.

İlkokul 1,2,3. Sınıf öğrencilerine yönelik bir etkinlik tasarlayarak sergileyiniz. Tonlamaya dikkat ediniz.

Ödev 12: Okul Kütüphanecileri Derneği web sitesindeki planları inceleyiniz ve bir bilgi okuryazarlığı eğitim planı çıkarınız.

Bir ortaokul okul kütüphanesinde görevli bir kütüphane öğretmenisiniz. Öğrencilerinizin sınıf seviyelerine ve ihtiyaçlarına göre bir bilgi okuryazarlığı eğitim planı çıkarınız. İlgili kurumların ve derneklerin web sitelerinden faydalanabilir, okul kütüphanecilerine danışabilirsiniz.

Ödev 13: BBY süreli yayınlarındaki okul kütüphanesi konulu yayınların bir bibliyografyasını çıkarınız.

Türkiye 'de BBY alanında Türkçe olarak yayın yapan beş süreli yayındaki (Türk Kütüphaneciliği, Bilgi Dünyası, Bilgi-Belge Araştırmaları, Arşiv Dünyası, LAMRE Journal) okul kütüphanesi konulu yayınların bibliyografyasını APA 6.0 standartlarına göre hazırlayınız.

Ödev 14: Web üzerinden IFLA, CILIP, ALA, ALA AASL ve IASL kısaltmalarına sahip mesleki STK'lar hakkında araştırma yapınız. Öğrendiklerinizi kısaca bir veya iki A4 kağıdına yazınız.

Ödev 15: YÖK Tez Merkezi'ndeki okul kütüphaneleri konulu tezlerin tarayıp bibliyografyasını çıkarınız ve değerlendiriniz.

Türkiye 'de Türkçe olarak hazırlanan lisansüstü (yüksek lisans ve doktora) tezlerini Yök Tez Tarama sayfasını kullanarak tarayınız ve okul kütüphanesi konulu yayınların bibliyografyasını APA 6.0 standartlarına göre hazırlayınız. Bu tezler hakkındaki görüşlerinizi, daha önce okuduğunuz literatürü de göz önünde bulundurarak minimum 1 A4 sayfasında değerlendiren bir yazı yazınız.

Ödev 16: Dönem sonundaki derse ilişkin genel değerlendirmenizi içeren bir kompozisyon yazınız.

Bütün ödevleri tamamladıysanız, artık bir okul kütüphanesinde çalışacak donanıma sahipsiniz. Lütfen, dersi aldığınız dönem boyunca kayıp ve kazanımlarınızı, dersin olumlu, olumsuz, gerekli, gereksiz yanlarını fikirlerinizi saklamadan açıkça yazınız.

FİNAL SINAVINDA, DÖNEM BOYUNCA OKUNAN TÜM KAYNAKLARDAN SORUMLU OLUNACAKTIR.

Herkese verimli ve başarılı bir yarıyıl dilerim.

Doç. Dr. Mehlika Karagözoğlu Aslıyüksek
mehlikakaragozoglu@marmara.edu.tr